

**Міністерство внутрішніх справ
Харківський національний університет внутрішніх справ
Кримінологічна асоціація України**

*20-річчю заснування
Харківського національного університету внутрішніх справ
присвячується*

**АКТУАЛЬНІ СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ
КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ТА КРИМІНОЛОГІЇ
У СВІТЛІ РЕФОРМУВАННЯ
КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
Міжнародної науково-практичної конференції
23 травня 2014 року**

Том I

Харків 2014

УДК343.2(477)(075.8)
ББК67.9(4УКР)305
А43

*Друкується відповідно до доручення
Харківського національного університету внутрішніх справ
від 17.02.2014 року, №18*

Актуальні сучасні проблеми кримінального права та кримінології у світлі реформування кримінальної юстиції : Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції [23 травня 2014 року, м. Харків] / МВС України ; Харківський нац. ун-т внутр. справ ; Кримінологічна асоціація України. – Том I. – Х. : ХНУВС, 2014. – 328 с.

Матеріали науково-практичної конференції висвітлюють широке коло актуальних проблем наук кримінального права та кримінології у світлі трансформації національної правової системи та кримінальної юстиції в цілому.

У першому томі представлені наукові повідомлення вчених, фахівців з кримінального права та кримінології, здобувачів, ад'юнктів, аспірантів та слухачів, присвячені проблемам протидії злочинності та боротьби з нею, забезпечення громадського порядку, удосконалення національного законодавства, його наближення до кращих європейських стандартів.

Для науковців, працівників правоохоронних органів, правників, аспірантів, ад'юнктів, здобувачів вищих навчальних закладів України та зарубіжних країн, а також усіх, хто цікавиться проблемними питаннями кримінальної юстиції.

УДК343.2(477)(075.8)
ББК67.9(4УКР)305

Публікації наведено в авторській редакції.

**Оргкомітет не завжди поділяє погляди
авторів публікацій.**

© Харківський національний університет внутрішніх справ, 2014
© Кримінологічна асоціація України, 2014

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА У СВІТЛІ

РЕФОРМУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ..... 10

Беніцький Андрій Сергійович

ПИТАННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗАЗДАЛЕГІДЬ ОБЩАНОГО
НЕПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ЗЛОЧИН 10

Васильєв Андрій Анатолійович,

Пироженко Олександр Сергійович

ДО ПИТАННЯ ПРО КРИМІНАЛІЗАЦІЮ ПУБЛІЧНОГО
ЗАПЕРЕЧЕННЯ ЧИ ВИПРАВДАННЯ ЗЛОЧИНІВ ФАШИЗМУ
(СТ. 436-1 КК УКРАЇНИ) 17

Вознесенська Олена Володимирівна

СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ «ВИКРАДЕННЯ» ТА «ГРАБІЖ»..... 22

Воронин Вячеслав Николаевич

О РОЛИ ПРИНЦИПОВ ПРИ НАЗНАЧЕННИИ НАКАЗАНИЯ 24

Воскресенська Ірина Владиславівна

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПРИМУШУВАННЯ
ДО ВСТУПУ В СТАТЕВИЙ ЗВ'ЯЗОК У ІСТОРИКО-ПРАВОВОМУ
АСПЕКТІ..... 28

Гладун Олександр Зіновійович

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНФІСКАЦІЇ
ГРАЛЬНОГО ОБЛАДНАННЯ..... 31

Головчак Мар'ян Михайлович

ДАВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ДО ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ ЗАХОДІВ
КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО ХАРАКТЕРУ: НЕДОЛІКИ
ТА ПЕРЕВАГИ МАЙБУТНЬОЇ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ НОРМИ 35

Горбаченко Павло Анатолійович

ВИЗНАЧЕННЯ ПРЕДМЕТУ КОНТРАБАНДИ НАРКОТИЧНИХ
ЗАСОБІВ, ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН, ЇХ АНАЛОГІВ
ЧИ ПРЕКУРСОРІВ АБО ФАЛЬСИФІКОВАНИХ
ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ..... 39

Дорохина Юлия Анатольевна

УГОЛОВНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ЗА ПРЕСТУПЛЕНИЯ ПРОТИВ
СОБСТВЕННОСТИ, СОВЕРШАЕМЫЕ ПУТЕМ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ
КОМПЬЮТЕРНОЙ ТЕХНИКИ, ПО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВУ
ЗАРУБЕЖНЫХ СТРАН 45

Єднак В'ячеслав Михайлович

СЛІДЧИЙ СУДДЯ ЯК СУБ'ЄКТ ПОСТАНОВЛЕННЯ СУДДЕЮ
(СУДДЯМИ) ЗАВІДОМО НЕПРАВСУДНОГО ВИРОКУ, РІШЕННЯ,
УХВАЛИ АБО ПОСТАНОВИ (СТАТТЯ 375 КК УКРАЇНИ)..... 49

Житний Олександр Олександрович КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ЛЮДЯНОСТІ (НАЦІОНАЛЬНО-ПРАВОВИЙ ВИМІР).....	51
Загиней Зоя Аполлінаріївна ПРОБЛЕМИ СПІВВІДНОШЕННЯ СТАТТІ 368 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ ТА ЧАСТИНИ 2 СТАТТІ 172-5 КОДЕКСУ УКРАЇНИ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ	56
Казначеева Дар'я Володимирівна ПРАВОВІ НАСЛІДКИ ЗАСТОСУВАННЯ УМОВНО-ДОСТРОКОВОГО ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ	60
Каторкін Роман Анатолійович АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ В УКРАЇНІ	65
Кісілюк Едуард Миколайович ДО ПИТАННЯ ПРО КРИМІНАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПЕРЕВИЩЕННЯ ВЛАДИ АБО СЛУЖБОВИХ ПОВНОВАЖЕНЬ	68
Кочедыков Сергей Сергеевич, Санайлов Тимур Андреевич ЕДИНСТВО ПРЕДМЕТА УГОЛОВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ	70
Лантінов Ярослав Олександрович ПРО АКТУАЛЬНІСТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ КРИМІНАЛЬНО- ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ОСНОВ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА УКРАЇНИ	76
Локтіонова Вікторія Володимирівна ДО ПИТАННЯ ПРО ВСТАНОВЛЕННЯ ПОКАРАННЯ ЗА ЕКСТРЕМІЗМ	80
Мандро Олег Вікторович ВИЗНАЧЕННЯ ПРЕДМЕТУ ЗЛОЧИНУ В СТАТТІ 378 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ	85
Маньковський Леонід Костянтинович СУПЕРЕЧЛИВІ ПИТАННЯ ПРИЗНАЧЕННЯ НЕПОВНОЛІТНІМ ПОКАРАННЯ НИЖЧЕ ВІД НАЙНИЖЧОЇ МЕЖІ, АБО ПЕРЕХІД ДО ІНШОГО, БІЛЬШ М'ЯКОГО ВИДУ ПОКАРАННЯ.....	88
Марадіна Юлія Сергіївна РІШЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ ЯК НОРМАТИВНИЙ ФАКТОР СОЦІАЛЬНОЇ ОБУМОВЛЕНОСТІ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КАТУВАННЯ.....	92
Мельник Руслан Іванович ОКРЕМІ ПИТАННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗАВІДОМО НЕЗАКОННОГО ЗАТРИМАННЯ.....	95
Мельніченко Максим Ігорович ПІДКУП СВІДКА, ПОТЕРПІЛОГО ЧИ ЕКСПЕРТА ЯК СУСПІЛЬНО НЕБЕЗПЕЧНЕ ДІЯННЯ (СТАТТЯ 386 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ)	98

Митрофанов Ігор Іванович КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИДІЇ ЧИ КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА КОНКРЕТНИЙ ЗЛОЧИН?	101
Мостепанюк Людмила Олександрівна НОВІ МОЖЛИВОСТІ УМОВНО-ДОСТРОКОВОГО ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ В ЗАКОНОТВОРЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ	106
Мошенська Вікторія Олександрівна ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА УМИСНЕ ВБИВСТВО ОСОБИ ЧИ ЇЇ БЛИЗЬКОГО РОДИЧА У ЗВ'ЯЗКУ З ВИКОНАННЯМ ЦІЄЮ ОСОБОЮ СЛУЖБОВОГО АБО ГРОМАДСЬКОГО ОБОВ'ЯЗКУ В УКРАЇНІ	110
Павликовский Виталий Іванович УГОЛОВНО-ПРАВОВІ ГАРАНТІЇ СВОБОДИ СЛОВА (СРАВНИТЕЛЬНО-ПРАВОВОЙ АНАЛІЗ)	115
Політова Анна Сергіївна КРИМІНАЛЬНІ ПРОСТУПКИ ЯК СКЛАДОВА КОНЦЕПЦІЇ РЕФОРМУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ	121
Процюк Олег Володимирович, Литвин Павло Сергійович СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА СКЛАДУ ЗЛОЧИНУ «РОЗГОЛОШЕННЯ ВІДОМОСТЕЙ ПРО ПРОВЕДЕННЯ МЕДИЧНОГО ОГЛЯДУ НА ВИЯВЛЕННЯ ЗАРАЖЕННЯ ВІРУСОМ ІМУНОДЕФІЦИТУ ЛЮДИНИ ЧИ ІНШОЇ НЕВИЛКОВНОЇ ІНФЕКЦІЙНОЇ ХВОРОБИ»	126
Ребенко Сергій Миколайович СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВА ОБУМОВЛЕНІСТЬ КРИМІНАЛЬНО- ПРАВОВОЇ ЗАБОРОНИ НЕЗАКОННОГО ЗАВОЛОДІННЯ ГРУНТОВИМ ПОКРИВОМ (ПОВЕРХНЕВИМ ШАРОМ) ЗЕМЕЛЬ	128
Северин Оксана Олександрівна, Волошин Вадим Сергійович ЗАСТОСУВАННЯ ІНСТИТУТУ ЗАСУДЖЕННЯ З ВИПРОБУВАННЯМ ЩОДО ЗАСУДЖЕНИХ ЧОЛОВІКІВ, ЯКІ Є САМОТНИМИ БАТЬКАМИ	132
Семенов Ігор Володимирович ДО ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ЗМІСТУ ТА ЗНАЧЕННЯ «ЗЛІСНОСТІ» ЯК ОЗНАКИ ЗЛОЧИНУ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 164 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ	137
Сингаївська Інна Володимирівна ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЩОДО НЕЗАКОННО ОДЕРЖАНИХ ЧИ ПІДРОБЛЕНИХ МАРОК АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ ТА ГОЛОГРАФІЧНИХ ЗАХИСНИХ ЕЛЕМЕНТІВ	141

Старовойтова Юлія Геннадіївна ОЗНАКИ ACTUS REUS ЗА КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОМ АНГЛІЇ.....	143
Ткачук Юрій Олександрович СТУПІНЬ ВИЗНАЧЕННЯ ПОКАРАНЬ У КРИМІНАЛЬНО- ПРАВОВИХ САНКЦІЯХ	147
Триньова Яна Олегівна БІОЕТИЗАЦІЯ СИСТЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ – ОСНОВА РЕФОРМУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ.....	150
Філей Юрій Володимирович ФОРМАЛЬНИЙ АБО ФОРМАЛЬНО-МАТЕРІАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ПОНЯТТЯ ЗЛОЧИНУ: ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ.....	154
Флоря Васильй Николаевич ВРАЧЕБНЫЕ ОШИБКИ С ТЯЖКИМИ ПОСЛЕДСТВИЯМИ – НЕОСТОРОЖНЫЕ ВРАЧЕБНЫЕ ПРЕСТУПЛЕНИЯ.....	156
Харитоновна Олена Володимирівна КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО, ЗАКОНОДАВСТВО ТА НАУКА: ПИТАННЯ ВЗАЄМОДІЇ	161
Храмцов Олександр Миколайович ЩОДО ОЗНАК ОСОБЛИВОЇ ЖОРСТОКОСТІ ЗЛОЧИНУ	165
Цимідан Петро Петрович ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЗАЛИШЕННЯ В НЕБЕЗПЕЦІ.....	169
Чус Оксана Володимирівна ЩОДО ДЕКРИМІНАЛІЗАЦІЇ ДЕЯКИХ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ	172
Шаблистий Володимир Вікторович СТАТТЯ 120 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ ПОТРЕБУЄ УДОСКОНАЛЕННЯ.....	177
Шиян Дмитро Сергійович АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ВІДБУВАННЯ З ВИПРОБУВАННЯМ ДОДАТКОВОГО ПОКАРАННЯ У ВИДІ ПОЗБАВЛЕННЯ ПРАВА ОБІЙМАТИ ПЕВНІ ПОСАДИ АБО ЗАЙМАТИСЯ ПЕВНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ	180
Шиян Ольга Юріївна АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ХУЛІГАНСТВА, ВЧИНЕНОГО ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ПРЕДМЕТА, СПЕЦІАЛЬНО ПРИСТОСОВАНОГО АБО ЗАЗДАЛЕГІДЬ ЗАГОТОВЛЕНОГО ДЛЯ НАНЕСЕННЯ ТІЛЕСНИХ УШКОДЖЕНЬ	185
Шульга Андрій Михайлович ОСОБЛИВОСТІ ПРЕДМЕТНОГО СКЛАДУ ЗЕМЕЛЬНИХ ЗЛОЧИНІВ	190

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНІ ПИТАННЯ КРИМІНОЛОГІЇ У СВІТЛІ

РЕФОРМУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ..... 194

Веприцький Роман Сергійович

РЕГУЛЯТОРНІ ОРГАНИ ЯК СУБ'ЄКТИ ПРОТИДІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ
ЗЛОЧИННОСТІ 194

Гайдай-Бандурка Ірина Олександрівна

ПОПЕРЕДЖЕННЯ ЗЛОЧИННОСТІ СЕРЕД НЕПОВНОЛІТНІХ:
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ..... 198

Горшков Дмитро Вікторович

НЕЗАКОННЕ ЗАВОЛОДІННЯ ТРАНСПОРТНИМ ЗАСОБОМ:
АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ..... 201

Кашкаров Алексей Александрович

ПСИХОЛОГИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ЛИЧНОСТИ ПРЕСТУПНИКА,
СОВЕРШИВШЕГО КОРЫСТНОЕ ПРЕСТУПЛЕНИЕ..... 206

Крепаков Ігор Олегович

ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ПОПЕРЕДЖЕННЯ ЗЛОЧИНІВ»..... 211

Леоненко Тетяна Євгенівна

ПРИЧИНИ ТА УМОВИ ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНІВ З МОТИВУ
РЕЛІГІЙНОЇ НЕНАВИСТІ АБО ВОРОЖНЕЧІ 214

Лисюк Аліна Олександрівна

МАТЕМАТИЧНИЙ ПІДХІД ДО ВИЗНАЧЕННЯ КРИМІНОЛОГІЧНОЇ
ЕФЕКТИВНОСТІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО АКТУ: СУТНІСТЬ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ 219

Литвинов Олексій Миколайович

ПРОТИДІЯ ЗЛОЧИННОСТІ ЯК СОЦІАЛЬНИЙ ФЕНОМЕН 221

Медицький Ігор Богданович

ПОЛІТИЧНА КОНФРОНТАЦІЯ В УКРАЇНІ: КРИМІНОГЕННІСТЬ
ПРОЯВІВ 226

Миронюк Дмитро Миколайович

ФОРМАЛЬНО-ЛОГІЧНІ ТА ТЕХНІКО-ЮРИДИЧНІ КРИТЕРІЇ
КРИМІНОЛОГІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРАВОВОГО
РЕГУЛЮВАННЯ 231

Нежурбіда Сергій Ігорович

ЛЮДИНА ЯК НОСІЙ ПОТРЕБ – ЦЕНТРАЛЬНА КАТЕГОРІЯ
СУЧАСНИХ ТЕОРІЙ ПРИЧИН ЗЛОЧИННОСТІ..... 235

Орлов Юрій Володимирович

ПОЛІТИЧНА ЗЛОЧИННІСТЬ – МЕТАІДЕОЛОГІЧНИЙ ФЕНОМЕН
ЧИ ПРОДУКТ ДЕІДЕОЛОГІЗАЦІЇ СУСПІЛЬНОГО РОЗВИТКУ?..... 239

Петрова Ольга Валентиновна

ПСИХОЛОГИЯ ВОССТАНОВИТЕЛЬНОГО ПРАВОСУДИЯ
КАК СРЕДСТВА ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ ПРЕСТУПНОСТИ..... 243

Прищенко Геннадій Миколайович ПРОФІЛАКТИКА ОВС ПРАВОПОРУШЕНЬ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ.....	248
Рудой Катерина Миколаївна КООРДИНАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРОКУРАТУРИ ЩОДО ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ ТА КОРУПЦІЇ	252
Філоненко Ганна Михайлівна ОСОБЛИВОСТІ ЖІНОЧОЇ ЗЛОЧИННОСТІ У СІМЕЙНО-ПОБУТОВІЙ СФЕРІ.....	254
Христич Інна Олександрівна ПРОТИДІЯ ЛАТЕНТНІЙ ВІКТИМІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ – ОДИН ІЗ НАПРЯМІВ РЕФОРМУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ	257
Щербакова Альона Костянтинівна ПРО МЕХАНІЗМ ЗЛОЧИННОЇ ПОВЕДІНКИ	260

РОЗДІЛ 3

ОКРЕМІ ПИТАННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ ТА ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	265
--	------------

Автухов Костянтин Анатолійович ОГЛЯД ЗМІН ДО КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ ЩОДО АДАПТАЦІЇ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ЗАСУДЖЕНОГО ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ.....	265
Алексеева-Процюк Діана Олександрівна, Процюк Олег Володимирович ОСОБЛИВОСТІ КВАЛІФІКАЦІЇ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ СМЕРТЮ ЛЮДИНИ В РОЗРІЗІ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА	269
Двойніков Олексій Олександрович ПРЕВЕНЦІЯ ПОДАЛЬШОГО ЗЛОЧИННОГО СПРЯМУВАННЯ ПРИ ЗАКРИТТІ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ	272
Дубчак Людмила Николаевна, Косьмий Елена Михайловна,	277
ДОЛЖЕН ЛИ ОБРАЗ ПЕНИТЕНЦИАРНОЙ СИСТЕМЫ БЫТЬ ОБРАЗЦОВЫМ: ФИЛОСОФСКИЙ АНАЛИЗ	277
Колодяжний Максим Геннадійович ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ В УКРАЇНІ	281
Котляров Иван Дмитриевич СЕРВИСНЫЙ ВЗГЛЯД НА ФУНКЦИИ УГОЛОВНО- ИСПОЛНИТЕЛЬНОЙ СИСТЕМЫ	285

Лисенко Андрій Миколайович, Шишкін Анатолій Олександрович	
ОКРЕМІ ПИТАННЯ ВЗАЄМОДІЇ ПІДРОЗДІЛІВ ДСБЕЗ З ІНШИМИ СЛУЖБАМИ ОВС ПІД ЧАС БОРОТЬБИ З ОДЕРЖАННЯМ НЕПРАВОМІРНОЇ ВИГОДИ СЛУЖБОВОЮ ОСОБОЮ.....	290
Любімова Світлана Юріївна	
СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЮРИСДИКЦІЙНИХ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРОВАДЖЕНЬ У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	294
Московець Валерій Іванович	
ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ЧЛЕНІВ ГРОМАДСЬКИХ ФОРМУВАНЬ З ОХОРОНИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ.....	298
Музичук Олександр Миколайович	
ФОРМИ КОНТРОЛЮ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ: УТОЧНЕННЯ ПОНЯТТЯ, ВИДІВ ТА ОСОБЛИВОСТЕЙ.....	300
Навроцька Віра Вячеславівна	
ДОПИТ ПІД ПРИСЯГОЮ ТА ЛЖЕСВІДЧЕННЯ	304
Певна Олена Віталіївна	
ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРЕДСТАВНИЦТВА ІНТЕРЕСІВ ОСОБИ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ.....	308
Рибалка Наталія Олегівна	
КООРДИНАЦІЯ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ФУНКЦІЯ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ.....	312
Рибалко Володимир Орестович	
ВІДМОВА У ЗАТВЕРДЖЕННІ УГОДИ ПРО ВИЗНАННЯ ВИНУВАТОСТІ ЗА ВІДСУТНОСТІ ФАКТИЧНИХ ПІДСТАВ ДЛЯ ВИЗНАННЯ ВИНИ.....	315
Синчук Василь Людвигович	
АДМІНІСТРАТИВНІ ПРОЦЕДУРИ ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ.....	318
Сіц Дмитро Олександрович	
ПРАВОВА ОЦІНКА НЕФОРМАЛЬНИХ РАДИКАЛЬНО НАЛАШТОВАНИХ МОЛОДІЖНИХ УГРУПОВАНЬ.....	321
Топчий Наталія Валеріївна	
ВЗАЄМОДІЯ ОРГАНІВ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ З ПРАВООХОРОННОЮ СИСТЕМОЮ	324

відрізняється вибірковою гуманністю більшою мірою стосовно осіб, що вчинили кримінальне насильство, а не попереджає це насильство, не захищає права його жертв. Разом з тим принцип гуманізму не повинен домінувати над іншими принципами протидії злочинності і насамперед принципом справедливості. Реалізація принципу гуманізму не повинна суперечити концепції пріоритетної охорони прав і свобод людини, тобто потерпілих від злочинів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Хохряков Г. Ф. Криминология : учебник. – М. : Юрист, 2002. – 544 с.
2. Теоретические основы предупреждения преступности / отв. ред. В. К. Звирбуль, В. В. Клочков, Г. М. Миньковский. – М. : Юрид. лит., 1977. – 255 с.
3. Кудрявцев В. Н. Преступность и нравы переходного общества. – М. : Гардарики, 2002. – 237 с.
4. Давиденко Л. М. Питання боротьби зі злочинністю та зміцнення правопорядку // Вісник Університету внутрішніх справ. – № 10. – 2000. – С. 3–12.

Медицький Ігор Богданович,

доцент кафедри кримінального права Юридичного інституту
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника,
кандидат юридичних наук, доцент

ПОЛІТИЧНА КОНФРОНТАЦІЯ В УКРАЇНІ: КРИМІНОГЕННІСТЬ ПРОЯВІВ

Взаємний зв'язок політичних процесів та злочинності є надзвичайно складним та актуальним для будь-якого державного утворення питанням, хоча і малодослідженим. Лише з появою незалежних держав на теренах колишнього Радянського Союзу інтереси вчених-криміналістів, які мали перед собою чисельні випадки боротьби за владу, її здобуття й подальше утримання, почали торкатись цієї проблеми. Хоча історія людства достатньо яскраво та переконливо наголошує на «переплетенні» злочинності та режиму, коли останній «виходить» за рамки закону. Варто лише згадати фашистський режим у Німеччині, що проіснував понад десятиліття, який завдав міжнародній спільноті непоправних наслідків. Події Другої Світової війни, розв'язаної через політичні амбіції гітлерівської верхівки, їх маніакальне прагнення здобути «вкрай необхідний» життєвий простір для «арійської нації», запам'ятались людству масовим знищенням військовополонених та

© Медицький І. Б., 2014

цивільного населення у концентраційних таборах, тортурами, проведенням незаконних дослідів над людьми. Вироком Нюрнберзького трибуналу керівники Німеччини були засуджені як військові злочинці, було визнано злочинним як сам режим, так і діяльність його організацій (СС, СД тощо).

Термін «політична злочинність» введений у науковий обіг для позначення деліктів, пов'язаних із боротьбою за владу, соціально-політичними, релігійними, етнічними, національними, сепаратистськими, зовнішньополітичними та іншими причинами. Політична злочинність являє собою специфічне соціальне явище, об'єктивно існуюче у суспільстві. Сучасна юридична наука, визнаючи надзвичайну важливість політичних деліктів (з урахуванням наслідків, які є більш небезпечними за злочини, вчинені на побутовому чи корисливому підґрунті), усе частіше виділяє цей напрямок кримінології. Разом із тим багато національних законодавств не містять «політичних» статей: ряд юристів вважає, що їх відсутність не впливає негативно на процес удосконалення законодавства, окрім того, далеко не всіх законодавців і працівників правоохоронних органів влаштовує перспектива у правозастосовній практиці зіштовхуватися із постійними звинуваченнями у «політичному переслідуванні».

На пострадянському просторі детермінації політичної злочинності сприяють безпідставне обмеження виборчих прав, дискримінаційна поведінка державних органів по відношенню до представників опозиційних рухів та партій, помилки та прорахунки у національній політиці, у тому числі нав'язування пануючою елітою власної ідеології та соціально-політичної практики, неприйнятної для суспільства.

Рушійною причиною політичної злочинності виступає політична нестабільність у суспільстві. На думку І. Н. Лопушанського, «возникает социально-политическая дилемма, когда стабильность становится высшей политической ценностью общества, но достигается при высоком уровне авторитаризма с сопутствующими политико-правовыми прегрешениями власти» [3, с. 74]. Потрібен складніший та триваліший шлях балансу владних інтересів та сегментів суспільства, за умови відповідного рівня політичної та правової культури, що також зумовлює політичну стабільність.

Між державою та злочинністю, як системними утвореннями, існує певна підтримка, що проявляється у вигляді компромісу, тобто взаємних поступок. Злочинна співпраця розвивається «на

основе своего рода «социальной диффузии», взаимопроникновения составляющих элементов из одной системы в другую, на что указывают известные процессы криминализации власти и политизации преступности, а отсюда и «образование» политической, элитно-властной, бизнес-элитной (олигархической) преступности. Участие представителей государства в таком взаимодействии с преступностью надежно защищено иммунитетом, то есть правом не подчиняться праву (закону), а также статусом всемогущего чиновника» [1, с. 212].

Як слушно зазначає В. В. Лунєєв, «между уровнем преступности и состоянием нравственно-правовых устоев политической и особенно правящей элитой общества обычно регистрируется значимая прямая корреляционная зависимость... есть основания полагать: чем выше уровень преступности в обществе, тем выше уровень криминальности элитных групп и наоборот: чем выше криминальность элиты, тем выше уровень преступности среди всего населения той или иной страны» [цит. за 1, с. 213].

Небезпека негативної взаємодії держави та злочинності полягає передусім у тому, що: 1) злочинність «проростає» у державні структури, завдаючи при цьому шкоди життєво важливим сферам громадського життя: законотворчості, державному управлінню, економіці, політиці та ін.; 2) державна, економічна, інформаційна влада виявляються підконтрольними криміналітету; 3) завдяки названій взаємодії, кримінологічна ситуація набуває усе більш тривожного характеру, зважаючи на стійкі негативні процеси та явища: зубожіння, соціальної та правової незахищеності населення, несправедливості та беззаконня; у результаті люди не лише впадають у стан аномії, але й відчувають стан незадоволення владою, який швидко переростає у озлобленість до неї [1, с. 214]. За таких умов немінучими є події, які одні називають «громадянською війною», інші ж – «революцією». Але у будь-якому випадку такого роду соціальний вибух немінуче продукує і вибух кримінальний.

Наприкінці 2013 року в Україні розпочалися масові акції протесту у відповідь на небажання влади виконувати взяті на себе раніше зобов'язання із вступу до європейського співтовариства. Започатковані як мирні декларації, вони доволі швидко перейшли до кримінальної площини протистояння, кинувши виклик, у кінцевому результаті, національній безпеці держави. Неспроможність, а інколи і відверте небажання влади йти на поступки опозиційно

налаштованій частині населення країни, штучне стримування демократичних реформ, відверте нехтування правами та конституційними інтересами громадян, незабезпечення конструктивного діалогу задля збереження громадського спокою у суспільстві – ці та інші моменти зумовили різке зростання рівня злочинності на політичному підґрунті. Україна стала ареною злочинних баталій, відомих усьому світові.

Втративши можливість контролю над процесами, які все більше відбувалися стихійно, влада звернулася до відверто злочинних засобів наведення порядку – масові арешти мирних демонстрантів, у поєднанні із спричиненням тілесних ушкоджень (особливо цинічних у відношенні до молоді та осіб похилого віку), знищенням і пошкодженням майна (будівель та споруд, автотранспортних засобів), винесенням неправосудних судових рішень тощо. За офіційною інформацією Міністерства охорони здоров'я України, з місця сутичок у центрі Києва до бригад екстреної медичної допомоги та закладів охорони здоров'я міста Києва за медичною допомогою звернулося 1008 постраждалих, 657 з них госпіталізовано, з листопада 2013 р. загинуло і померло на території України 98 осіб [2]. Головним слідчим управлінням Генеральної прокуратури розпочато кримінальне провадження за фактами організації вчинення умисних вбивств під час проведення масових заходів на майдані Незалежності у Києві, у рамках розслідування якого вищим посадовцям держави оголошено про підозру.

Слід відзначити й таку кримінологічно значиму особливість української реальності як появу так званих «тітушок». Мова йде про достатньо стійку і динамічну соціальну групу – найманців, часто люмпенізованих кримінальних елементів, які використовуються владою для застосування фізичної сили і участі у масових сутичках: зокрема, для перешкоджання діяльності опозиційних активістів та для дій проти вуличних протестів: провокацій, підпалів машин, залякування, побиття та розгону демонстрацій, впливу на процес голосування на виборах тощо.

Злочинна поведінка влади зумовила відповідний маятниковий ефект – активний фізичний супротив населення, окремі радикальні групи якого не зупинялися перед вчиненням аналогічних протиправних дій. У сутичках у центрі Києва загинуло 16 правоохоронців, 130 працівників органів внутрішніх справ доставлені до медичних закладів із вогнепальними пораненнями.

Усього ж по медичну допомогу звернулися 565 працівників органів внутрішніх справ, з них 410 – госпіталізовані [4]. Протестні настрої поширилися на значній території України, мітингувальниками було захоплено будівлі обласних державних адміністрацій у 10 областях (Київській, Полтавській, Житомирській, Хмельницькій, Рівненській, Волинській, Львівській, Тернопільській, Івано-Франківській та Чернівецькій), ще 2 перебували у облозі (Закарпатська та Черкаська). Захопленню і погромам піддавалися будівлі органів прокуратури, внутрішніх справ, служби безпеки України, суди; у окремих із них була викрадена вогнепальна зброя та боєприпаси.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Горшенков Г. Н., Горшенков Г. Г. Государство и преступность: опасность взаимодействия // Вестник Нижегородского университета им. Н. И. Лобачевского. Серия: Право. – 2002. – № 1. – С. 211–215.
2. Інформація про постраждалих під час масових акцій у Києві та у регіонах України станом на 06.00 год. 04 березня 2014 року // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/> – Заголовок з екрану.
3. Лопушанский И. Н. О предмете криминологической криминологии // Проблемы укрепления законности и правопорядка: наука, практика, тенденции. – 2010. – № 3. – С. 70–76.
4. У МВС повідомили про 16 загиблих за останні дні правоохоронців // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tsn.ua/politika/u-mvs-povidomili-pro-16-zagiblih-za-ostanni-dni-pravoohoronciv-335776.html> – Заголовок з екрану.
5. Черниш М. О. Кримінальність влади як вирішальна причинна база злочинності // Південноукраїнський правничий часопис. – 2011. – № 2. – С. 37–39.